

DANIEL SILVA

A Moszad ügynöke és az
európai terrorhullám

Ulpius-ház Könyvkiadó
Budapest, 2011

LIZARD-FÉLSZIGET, CORNWALL

Végül is a Rembrandt-kép nyomán oldódott meg a rejtély egyszer s mindenkorra. Ezután a kis üzletekben, ahol bevásárlásaikat intézték, s a sötét tengerparti kocsmákban, ahová egy-egy italra betértek, a falusiak szemrehányást tettek maguknak, amiért nem vették észre az árulkodó jeleket, és még derűs nevetést is kiváltott belőlük néhány furcsa elmélet, amelyet a férfi munkájával kapcsolatban kitaláltak. A legvadabb álmában sem képzelte volna egyikőjük sem, hogy a Gunwalloe-öböl túloldalán lakó hallgatag férfi restaurátor, méghozzá világhírű.

Nem ő volt az első, aki valami titok birtokában érkezett Cornwallba, de csak kevesen őrizték a titkot nála jobban vagy misztikusabban.

Ennek egyik bizonyítéka volt a különös mód, ahogy lakóhelyet választott magának és nagyon szép, de nála sokkal fiatalabb feleségének. Miután kiválasztották a festői házat a szikláknál – ahogy mondják, látatlanban –, előre kifizette tizenkét hónap bérleti díját, és minden papírmunkát egy titokzatos hamburgi ügyvéd intézett a háttérben. Két héttel később úgy költözött be a házba, mintha rajtaütést végezne egy távoli, ellenséges poszton. Akik a faluba tett első portyái során találkoztak vele, azokat mind meglepte az idegent burkoló titokzatosság.

Úgy tűnt, se neve nincs – legalábbis olyan, amelyet hajlandó elárulni –, se szülőhazája, amelyet bárki el tudott volna helyezni a térképen. Duncan Reynolds, aki harminc éve ment nyugdíjba a vasúttól, és akit Gunwalloe lakosai közül a leginkább világi gondolkodásúnak tartottak, úgy írta őt le mint „rejtélyes embert”, míg mások jellemzése a „tartózkodótól” a „kibírhatatlanul udvariatlanig” terjedtek. Ennek ellenére mindenki egyetértett, hogy történiék bármi, Gunwalloe, ez a kis cornwalli falu sokkal érdekesebb hellyé vált.

Egy idő után már azt is ki tudták deríteni, hogy az illető neve Giovanni Rossi, és olasz származású, akárcsak szép felesége. A dolgok csak különösebbé váltak, amikor állami autók kezdtek feltűnedezni késő esténként a falu utcáin, bennük a kormány embereivel. És akkor ott volt még a két figura, akik időnként az öbölben horgásztak. Általános volt a vélemény, hogy ők a legrosszabb horgászok, akiket valaha láttak. Legtöbbjük feltételezése szerint nem is horgászok voltak. Természetesen, ahogy egy Gunwalloe méretű kis faluban erre számítani lehet, élénk találgatások indultak meg a jövevény kilétével és munkája jellegével kapcsolatban – a találgatásokra a választ végül a *Fiatal nő portréja* (olajfestmény, 104 x 86 centiméter), Rembrandt van Rijn alkotása adta meg.

Sosem vált világhosszá, mikor is érkezett meg. Feltételezések szerint január közepén lehetett, mert akkor vettek észre nagy változást a férfi szokásos napi programjában. Az egyik nap még a Lizard-félsziget meredek szikláin járkált, mintha lelkifurdalás gyötörné, másnap pedig már egy festőállvány előtt állt a nappalijában, ecsettel az egyik kezében, festőpalettával a másikban, és közben olyan hangosan szólt egy opera, hogy talán még a Mount-öböl túloldalán, Marazionban is hallani lehetett. Mivel az épület nagyon közel van a part menti ösvény-

hez, még az is előfordulhatott, hogy valaki – ha jó helyen állt meg, és megfelelő szögben nyújtotta a nyakát – megpillanthatta a férfit a stúdiójában. Az első feltételezés az volt, hogy maga fest egy képet. Ahogy azonban múltak a hetek, egyértelművé vált, a férfi a művészeti konzerválás, gyakoribb nevén restaurálás munkáját végzi.

– Ez mi a fenét jelent? – kérdezte valamelyik este a Bárány és Zászló nevű kocsmában Malcolm Braithwaite, a nyugdíjas rákhalász, akiből állandóan a tenger szaga áradt.

– Azt, hogy reparálja azt a vackot – felelte Duncan Reynolds. – Egy festmény olyan, mint egy élő teremtmény, amelyik lélegzik. Ha megöregszik, fakó és petyhüdt lesz... mint amilyen te is vagy, Malcolm.

– Úgy hallom, egy fiatal lány.

– Csinos – mondta Duncan, és bólintott. – Az arca mint a friss gyümölcs. Az embernek kedve volna beleharapni.

– Tudni, hogy ki a művész?

– Még nem sikerült kideríteni, de próbálkozunk.

Nem is akárhogy próbálkoztak. Könyveket tanulmányoztak át, az internetes honlapokat nézegették, és megkerestek olyanokat, akik valamennyit tudnak a művészetről – vagyis többet, mint Nyugat-Cornwall lakosai közül szinte bárki. Végül április elején a falu boltjában Dottie Cox elegendő bátorságot gyűjtött, és egyszerűen *megkérdezte* a szép, fiatal olasz nőt a festményről, amikor az vásárolni ment. A nő félreérthető mosollyal tért ki a válasz elől. Utána pedig vállára vetette a fonott szatyrárt, és visszasétált az öbölbe, miközben a tavaszi szél belekapott igézően szép, sötét hajába. Az üvöltő opera az érkezése után percekben belül elhalkult, és az épület ablakszemein is becsukódtak a sötétítőzsalkuk.

A következő héten sem sokat tudtak meg, mivel a

restaurátor és szép felesége előzetes bejelentés nélkül egyszerűen eltűnt. Gunwalloe lakosai napokig attól féltek, vissza sem akarnak térni, és néhányan korholták magukat, amiért szaglászta, és bele akartak pillantani a házaspár magánügyeibe. Dottie Cox nem sokkal ezután, miközben valamelyik reggel átfutotta a *Times* a falusi boltban, felfigyelt egy washingtoni tudósításra egy rég eltűnt Rembrandt-portré bemutatásáról – egy olyan festményéről, amely pont úgy néz ki, mint ami az öböl végén lévő házban van. A rejtély tehát megoldódott.

Pusztá véletlenségből a *Times* ugyanezen számának címlapján is volt egy cikk, amely négy titkos iráni nukleáris létesítményben bekövetkezett rejtélyes robbanásokról számolt be. Gunwalloe-ban senki nem sejtette, hogy a kettő között kapcsolat lehet. Legalábbis akkor még nem sejtették.

A restaurátor egész más emberként tért vissza Amerikából; ezt mindenki láthatta. Noha titokzatosan viselkedett a személyes találkozások során – és továbbra sem úgy nézett ki, mint akit tanácsos meglepni a sötétben –, nyilvánvaló volt, hogy nagy teher esett le a válláról. Időnként mosolyt lehetett felfedezni szögletes arcán, és a zöld szempárból sugárzó fény sem volt már annyira harcias. Míg korábban úgy róttá az ösvényeket, mint aki megtébolyodott, most úgy tűnt, szinte lebeg a ködös sziklák felett, mint egy szellem Artúr király udvarában, aki hosszú idő után távoli földekről tér haza.

– Nekem úgy tűnik, mintha egy titkos eskü alól kapott volna feloldozást – jegyezte meg Vera Hobbs, a falusi pékség tulajdonosnője. De amikor arra kérték, próbálja meg kideríteni, hogy milyen esküről lehet szó, vagy hogy kinek tette, erre már nem volt hajlandó. Mint mindenki más a településen, ő is bolondot csinált magá-

ból, amikor megpróbálta eltalálni a férfi foglalkozását. – De – mondta – jobb őt békén hagyni. Különben megtörténhet, hogy legközelebb csinos feleségével együtt örökre távozik a Lizard-félszigetről.

Ahogy a csodálatos nyár lassan elmúlt, voltaképpen már az egész falu a restaurátor terveivel foglalkozott. Mivel az épület bérlete szeptemberben lejár, és semmi kézzelfogható jele, hogy meg akarják hosszabbítani, burkolt kísérleteket tettek, hogy a férfit maradásra bírják. A restaurátornak valami olyasmire van szüksége, gondolták, ami a cornwalli partokhoz köti – valami munkára, amihez szüksége van a tehetségére, hogy ne csak a sziklák mentén sétálgasson. Hogy pontosan mi legyen ez a munka, és ki ajánlja fel neki, fogalmuk sem volt, de kitűzték maguknak a feladatot, hogy megpróbálják megtalálni a választ.

Hosszas tanakodás után Dottie Cox állt elő az ötlettel, hogy rendezzék meg az Első Gunwalloe-i Képzőművészeti Fesztivált, amelyen Giovanni Rossi lesz a tiszteletbeli elnök. Másnap délelőtt hozakodott elő az indítvánnyal a restaurátor feleségének, amikor az a szokásos időben benézett a falusi boltba. A nő ezen percekig nevetett. Az ajánlat megtisztelő, mondta, miután visszanyerte higgadtságát, de nem hiszi, hogy signor Rossi elfogadná. Nem sokkal ezután a férfi hivatalosan is visszautasította a felkérést, ezért a Gunwalloe-i Képzőművészeti Fesztivál ötlete hamvába holt. Nagy gondot azonban nem jelentett; pár nappal később kiderült, hogy a restaurátor újabb egy évre kibérelte az épületet. A bérleti díjat megint egy összegben fizette ki, a papírmunkát pedig ugyanaz a titokzatos hamburgi ügyvéd intézte.

Ezután az élet szinte a szokásoshoz hasonló kerékvágásba tért vissza. A délelőtti órákban látták a restaurá-

tort, aki feleségével együtt vásárolni tartott a faluba, és délután is megpillantották, ahogy a sziklákon barangol az esőkabátjában és szemébe húzott lapos sapkájában. Ha a férfi esetleg nem üdvözölte őket a megfelelő udvariassággal, azon sem sértődtek meg. Ha úgy tűnt, valami nyugtalanítja, nem zavarták. Amikor pedig idegen érkezett a településre, minden mozgását figyelték, amíg csak el nem ment. A restaurátor és felesége eredetileg olasz lehetett, de már cornwalliak voltak, és az ég irgalmazzon annak a bolondnak, aki megpróbálja elszakítani őket tőlük.

Voltak azonban néhányan a Lizard-félszigeten, akik úgy gondolták, a kép még nem teljes – és különösen egy ember vélte úgy, hogy tudja, mi hiányzik belőle. Teddy Sinclair volt az illető, egy meglehetősen jó helstoni pizzeria tulajdonosa, aki rajongott az összeesküvés-elméletekért. Teddy úgy vélte, a holdra szállás csak kitalált történet. Teddy úgy vélte, a szeptember 11-i támadást az amerikaiak szervezték. És Teddy azt is feltételezte, a Gunwalloe-öbölnél lakó férfi nem csak festmények restaurálásával foglalkozik.

Elmélete bizonyítására november második csütörtökén összehívta a falusiakat a Bárány és Zászló kocsmába, és kiterített egy táblázatot, amely úgy nézett ki, mint az elemek periódusos rendszere. Ez azt lett volna hivatott minden kétséget kizáróan bizonyítani, hogy az iráni nukleáris létesítményekben bekövetkező robbanásokat egy Gabriel Allon nevű legendás izraeli titkos ügynök idézte elő – és hogy ez a Gabriel Allon most Giovanni Rossi néven él békésen a Gunwalloe-öbölnél. Amikor a nevetés végre elcsendesedett, Duncan Reynolds az elképzelést a legbutább dolognak tartotta azóta, hogy néhány francia úgy döntött, Európának közös valutára van szüksége. Ezúttal viszont Teddy nem

engedett az álláspontjából, amit utólag visszatekintve jól is tett. Teddy ugyanis tévedhetett a holdra szállást illetően vagy szeptember 11-ével kapcsolatban is, de a Gunwalloe-öbölnél lakó férfival kapcsolatos elképzelése minden tekintetben igaz volt.

Másnap, az első világháborút befejező fegyverszünet évfordulóján a falu arra a hírre ébredt, hogy a restaurátor és felesége eltűnt. Vera Hobbs pánikban szaladt le az öbölbe, és bekukucskált az épület ablakán. A restaurátor eszközei ott voltak az alacsony asztalon, a festőállványon pedig egy ágyon elnyúló, meztelen nőt ábrázoló festmény. Vera egy pillanat alatt felismerte, hogy az ágy ugyanaz, mint ami a nappali szobában van, a nővel pedig minden délelőtt találkozik a pékségben. Zavara ellenére úgy tűnt, Vera egyszerűen nem tudja másfelé fordítani tekintetét, mivel a festmény az egyik legszebb volt, amelyet életében látott. Ugyanakkor jó jel, gondolta, amikor visszaindult a faluba. Egy ilyen festményt az ember nem hagy hátra, ha végleg el akar menni. A restaurátor és felesége egy idő után visszajön. És az Úr kegyelmezzen annak az átkozott Teddy Sinclairnek, ha nem így lesz.

PÁRIZS

Az első bomba 11:46-kor robbant a párizsi Champs-Élysées-n. A francia biztonsági szolgálat igazgatója később azt mondta, semmi figyelmeztetést nem kapott a küszöbönálló támadásról, amit az öt becsmérők akár nevetségesnek is tarthattak volna, ha nincs olyan sok halálos áldozat. A figyelmeztető jeleket jól lehetett látni, mondták. Csak a vakok és a szemüket szándékosan eltakarók nem vehették őket észre.

Európa szempontjából a támadás időpontja nem is lehetett volna rosszabb. Több évtizednyi bőkezű szociális költsékezés után a kontinens nagy része a pénzügyi összeomlás szélén állt. Az adósság gyorsan nőtt, az államkincstárak üresek voltak, az elkényeztetett polgárok pedig korosodtak, és elvesztették illúzióikat. Mindenre a megszorítások nyomták rá a bélyegüket. A politikai légkörben egyetlen tehenet sem tekintettek túl szentnek; az egészségügyi rendszerek, az egyetemi ösztöndíjak, a művészeti támogatások, sőt még a nyugdíjak is drasztikusan csökkentek. Európa úgynevezett perifériáján a gyengébb gazdaságok dominóként dőltek össze. Görögország lassan elsüllyedt az Égei-tengerben, Spanyolországot infúzió tartotta életben, az ír csodáról pedig kiderült, hogy valójában csak délibáb. Brüsszel elegáns szalonjaiban sok eurokrata már hangosan is

ki merete mondani a korábban elképzelhetetlent, vagyis hogy az európai integráció álma szétfoslóban van. Komorabb pillanataikban néhányan pedig már azon tűnődtek, hogy talán Európa is haldoklik abban a formájában, ahogy ők ismerik.

Abban a novemberi hónapban egy másik hiedelem is darabjaira hullott: az az eszme, hogy Európa be tudja fogadni a muszlim bevándorlók szakadatlan áradatát a korábbi gyarmatokról, és közben megőrzi kultúráját és szokásos életvitelét. Ami ideiglenes programként indult a háború utáni munkaerőhiány enyhítésére, az mostanra a teljes kontinens arculatát megváltoztatta. A muszlimok által lakott külvárosi kerületek szinte minden városban elégedetlenségtől voltak hangosak, és számos országban úgy tűnt, az évszázad vége előtt több helyen a mohamedán vallásúak kerülnek többségbe. A kapuk tágra nyitása előtt egyetlen döntéshozó sem foglalkozott azzal, hogy az őslakos európaiakkal konzultáljon, és most, többévnyi viszonylagos passzivitás után az őslakosok is kezdték hallatni hangjukat. Dánia drákói rendszabályokat vezetett be a bevándorlók házasodásával kapcsolatban. Franciaországban betiltották az arcot teljesen eltakaró burka nyilvános helyen való viselését. A svájciak pedig, akik egymást is alig tolerálták, most úgy döntöttek, nem engedélyezik kis- és nagyvárosaikban az oda nem illő minareteket. Nagy-Britannia és Németország vezetői a kulturális sokszínűséget, a kereszténység utáni Európa virtuális vallását keresztülvihetetlen vállalkozásnak nyilvánították. A többség nem enged többé a kisebbség akaratának, jelentették ki. A virágzó szélsőségeket sem tolerálja ezután. Úgy tűnt, Európának az iszlámmal már régóta vívott küzdelme új, potenciálisan veszélyes fázisba ért. Sokan attól tartottak, a küzdelem egyenlőtlen lesz. Az egyik oldal már öreg,

fáradt és önelégült. A másikat gyilkos őrületbe kergethet egy dán újságban megjelenő néhány gúnyrajz.

Sehol nem lehetett jobban érzékelni az Európára nehezedő problémákat, mint Párizs arabok lakta külvárosában, a bohókásan vidám Clichy-sous-Bois-ban. Innen indultak ki a Franciaországon 2005-ben végigsöpörő, életeket követelő zavargások, itt mérték az ország legmagasabb munkanélküliségi adatait, és itt történt a legtöbb bűncselekmény. Clichy-sous-Bois olyan veszélyes helynek számított, hogy lehetőleg még a francia rendőrök is kerültek a lakótelepeit – közöttük azt, ahol Názim Kádir, a huszonhat éves algériai, a híres Fouquet étterem alkalmazottja élt népes családjának tizenkét tagjával együtt.

Azon a novemberi reggelen még sötétben indult el a lakásából, hogy lelkiileg megtisztuljon egy mecsetben, amelyet szaúdi pénzből építettek, és ahol egy franciául nem beszélő, szaúdi iskolát végzett imám látta el a szolgálatot. Miután eleget tett az iszlám egyik legfontosabb kötelezettségének, a 601AB jelzésű busszal a Le Raincy nevű külvárosba ment, ahol felszállt egy helyiérdekű vonatra, amely a Saint-Lazare pályaudvarra vitte. Ott az utazás utolsó szakaszában átszállt a párizsi metróra. Sehol nem ébresztett gyanút a hatóságokban vagy útitársaiban. Vastag kabátja eltakarta a testére erősített, robbanószerrel tömött mellényt.

A szokásos időben, 11:40-kor szállt le az V. György megállónál, és indult el a Champs-Élysées-n. A hamarosan elszabaduló poklot túlélő szerencsések később azt mondták, semmi szokatlan nem volt a férfi megjelenésében, noha egy virágbolt tulajdonosa azt állította, valami furcsa eltökéltséget vett észre a lépteiben, ahogy megjelent az étterem bejáratánál. A közelben állók között ott volt egy miniszterhelyettes, a francia televízió egyik

hírolvasója, egy divatmodell, aki akkoriban a *Vogue* címlapján szerepelt, egy cigány koldus, aki egy gyermek kezét fogta, valamint japán turisták egy zajos csoportja. Az öngyilkos merénylő még egyszer megnézte az óráját. Ezután pedig szétnyitotta a kabátját.

Azt sosem sikerült megállapítani, hogy a cselekedetet megelőzte-e a szokásos *Allah akbar* kiáltás. Számos túlélő azt mondta, hallotta; mások azt állították, az öngyilkos merénylő csendben robbantotta fel a pokolgépet. Ami magának a robbanásnak a hangját illeti, a hozzá legközelebb állók egyáltalán nem emlékeztek rá, mivel dobhártyájuk súlyosan károsodott. Egy emberként mindenki emlékezett azonban egy vakító, fehér villanásra. A halál fénye volt, mondta valaki. Olyan fény, amit az lát, aki először kerül összeütközésbe Istennel.

Maga a bomba is tervezési csoda volt. Nem olyan eszköz, amelyet az internetes leírások vagy az európai szalafista mecsetekben található brosúrák alapján lehet készíteni. Ezt a palesztin és mezopotámiai csatározások során tökéletesítették. Patkányméregbe mártott szögek voltak benne – a példát a Hamász öngyilkos merénylőtől vették –, és fűrészként vágta keresztül a tömeget. A detonáció olyan erős volt, hogy két kilométerrel távolabb még a Louvre üvegpiramisa is megremegett a lökэшullámtól. A merénylőhöz legközelebb állókat darabokra tépte, kettészakította vagy lefejezte, ami a hitetlenek gyakori büntetése. Még negyven méterrel messzebb is végtagokat szakított le. A halálzóna legtávolabbi részén az áldozatok teste épnék látszott. Külső sebek nélkül a lökэшullám ölte meg őket, amely szökőárként zúdult végig belső szerveiken. A gondviselés megadta nekik az apró kegyet, hogy feltűnés nélkül vérezzenek el.

Az elsőként érkező csendőrök gyomra azonnal fel-

fordult a látványtól. Végtagok, cipők, 11:46-kor megállt karórák és mobiltelefonok heverték a járdán, amelyeken senki nem válaszolt a hívásokra. Egy utolsó sértésként a merénylő maradványai is keveredtek az áldozatokéival – minden, kivéve a fejét, amelyik egy áruszállító kisteherautóra esett vagy negyven méterrel távolabb. Különös, de a fej arckifejezése nyugodt volt.

A francia belügyminiszter a robbanás után tíz perccel ért a helyszínre. A vérontást látva azt mondta: „Bagdad Párizsba jött.” Tizenhét perccel később Koppenhága vidámparkjába is megérkezett, ahol 12:03-kor egy másik öngyilkos merénylő robbantotta fel magát gyerekek egy nagy csoportjában, akik türelmetlenül várták, hogy felszállhassanak a hullámvasútra. A dán biztonsági szolgálat, a PET gyorsan kiderítette, hogy a *sahíd* merénylő Koppenhágában született, dán iskolákba járt, és dán nőt vett feleségül. Úgy tűnt, nem zavarta, hogy a saját gyerekei is ugyanabba az iskolába járnak, amelyikbe az áldozatok.

Európa biztonsági szakemberei előtt a rémálom forgatókönyve valósult meg – összehangolt és jól előkészített támadások, amelyeket szemmel láthatóan nagy szakértelemmel tervelték ki és valósítottak meg. Attól tartottak, a terroristák hamarosan újra lecsapnak, de két fontos információ hiányzott. Nem tudták, hogy hol. És azt sem, hogy mikor.

3

ST. JAMES'S, LONDON

Később a londoni rendőrség terrorelhárító csoportja sok értékes időt és energiát fordított a feladatra, hogy megpróbálják rekonstruálni, milyen lépéseket tett azon a reggelen egy bizonyos Gabriel Allon, az izraeli titkoszolgálat legendás, de önfejű ügynöke, aki hivatalosan már visszavonult, és csendben élt az Egyesült Királyságban. Kíváncsi szomszédok elmondása alapján tudni lehetett, hogy pár perccel napkelte után lépett ki cornwalli lakásából, és szép, olasz születésű felesége, Chiara társaságában beszállt a Range Roverébe. A brit zárt láncú kamerák orwelli rendszerének köszönhetően azt is tudni lehet, hogy a pár rekordgyorsasággal ért Londonba, és valami égi gondviselés révén még egy többé-kevésbé szabályos parkolóhelyet is találtak a Piccadillyn. Onnan gyalog mentek a Mason's Yardba, a St. James's egyik csendes, macskakővel burkolt bevásárlóudvarába, és megjelentek az Isherwood Fine Arts stúdió ajtaja előtt. A tér ipari kamerája azt mutatta, hogy londoni idő szerint 11:40-kor engedte be őket Maggie, Isherwood legújabb titkárnője, aki 11:45-kor pedánsan feljegyezte az időpontot a látogatók nyilvántartásába.

Az 1968 óta múzeumi minőségű, régi itáliai és holland mesterművekkel kereskedő galéria valaha a Mayfair városrészben, a New Bond Streeten volt egy elegáns

helyen. Miután a Hermès, a Burberry és a Cartier a St. James'sbe száműzte, egy kopottas, korábban a Fortnum & Mason tulajdonában lévő raktár három szintjén lelt menedéket. A St. James's intrikus lakói a galériát mindig egyfajta jó színháznak tekintették – dráma és komédia, szédítő magasságok és látszólag feneketlen mélységek, amihez mindig valamiféle konspiráció érzése is társult a felszín alatt. Ezt jelentős mértékben a tulajdonos személyisége váltotta ki. Julian Isherwoodot azzal verte a sors, hogy mindenáron műkereskedő akart lenni – és jobban szerette magánál tartani a műkincseket, mint eladni őket. Ennek eredményeként hatalmas készlete halmozódott fel a szakmában eladhatatlan árunak nevezett festményekből, amelyekért a vásárlók sosem fizetnének megfelelő árat. Az a szóbeszéd járta, hogy Isherwood festménygyűjteménye a brit királyi családdal vetekszik. Még Gabriel is, aki pedig már több mint harminc éve végezte festmények restaurálását a galéria számára, teljes sötétségben volt Isherwood igazi készletének nagyságát illetően.

A férfit az irodájában találták; a magas, kicsit leírhatatlan megjelenésű alak egy régi katalógusokkal és monográfiákkal teli asztalnak támaszkodott. Csíkos, szürke zakót viselt és levendulaszínű nyakkendőt, amelyet előző este kapott legújabb barátnőjétől. Mint mindig, most is enyhén másnaposnak tűnt, amit nem bánt kifejezetten. Gyászos tekintettel meredt a televízió képernyőjére.

– Feltételezem, hallottátok a híreket.

Gabriel komoran bólintott. Akkor hallották az első jelentéseket a rádióban, amikor London nyugati külvárosaiban jártak. A képernyőn megjelenő látvány nagyon hasonló volt a Gabriel gondolataiban korábban feltűnő képhez: letakart halottak, vérző túlélők, arcukat ször-

nyülködve a tenyerükbe temető emberek a környéken. Ez sosem változik. És arra gondolt, hogy nem is fog.

– A múlt héten a Fouquet-ban ebédeltem egy ügyfelemmel – mondta Isherwood, beletúrva szürkés, hosszú sörényébe. – Pont ott váltunk el egymástól, ahol ez az őrült felrobbantotta magát. Mi van, ha az ügyfelem mára tervezi az ebédet? Én is...

Isherwood elhallgatott. Tipikus reakció egy támadás után, gondolta Gabriel. Az élők mindig valami kapcsolatot keresnek maguk és az áldozatok között, legyen az akármilyen gyenge láncszem.

– A koppenhágai merénylő gyermekeket gyilkolt – mondta Isherwood. – Megmondaná nekem valaki, hogy mi célt szolgál ártatlan gyerekek megölése?

– Félelemkeltés – mondta Gabriel. – Azt akarják, hogy féljünk.

– Mikor lesz ennek vége? – kérdezte Isherwood, és elképedten csóválta a fejét. – Az isten szerelmére, mikor ér véget ez az őrület?

– Tudhatnád, hogy nem szabad ilyesmit kérdezni, Julian. – Gabriel lehalkította a hangját, s hozzátette: – Tulajdonképpen már nagyon hosszú ideje közelről figyeled ezt a háborút.

Isherwood szomorúan elmosolyodott. Tipikus angol vezetékneve és angolos megjelenése elkendőzte, hogy a szó szoros értelmében nem volt angol. Útlevele és állampolgársága szerint igen, de születése alapján német, neveltetése szerint francia, vallását tekintve pedig zsidó. Csak néhány közeli barátja tudta, hogy Isherwood 1942-ben menekült gyermekként kötött ki Londonban azt követően, hogy néhány baszk juhász átvitte őt a behavazott Pireneusokon. Vagy hogy apját, Samuel Isakowitzot, az ismert párizsi műkereskedőt, Isherwood anyjával együtt meggyilkolták a sobibori haláltáborban. Bár Isherwood

gondosan őrizte múltjának titkait, a nácik által megszállt Európából való drámai menekülésének története eljutott a legendás izraeli kém, Ari Samron fülébe. És az 1970-es évek közepén, amikor palesztin terroristák sorban támadtak meg izraeli célpontokat Európában, Samron beszervezte Isherwoodot mint *szejant*, vagyis önkéntes segítőt. Isherwood egyetlen megbízást kapott: segítsen kiépíteni és fenntartani a Gabriel Allon nevű fiatal restaurátort és merénylőt fedő álcahalót.

– Egy dolgot ne felejts el! – mondta Isherwood. – Most neked dolgozol, és nem nekik. Ez nem a te problémád, virágszálam. Most már nem.

A távirányítóval kikapcsolta a televíziót, így a párizsi és koppenhágai zűrzavar eltűnt, legalábbis egy kis időre.

– Nézzünk meg valami szépet, jó?

A galéria alapterületének szűkössége miatt Isherwood arra kényszerült, hogy függőlegesen alakítsa ki birodalmát – raktárak a földszinten, irodák a másodikon, a harmadikon pedig egy elegáns kiállítóterem, amelynek mintájául Paul Rosenberg híres párizsi galériája szolgált, ahol a fiatal Julian sok boldog órát töltött gyermekként. Amikor beléptek, a déli nap fénye betűzőtt a tetőablakon, megvilágítva egy nagy olajfestményt, amely a vastag szövettel letakart emelvényen állt. Madonnát, a gyermeket és Mária Magdolnát ábrázolta alkonyi háttér előtt – egyértelműen a velencei iskola alkotása. Chiara levette hosszú bőrkabátját, és leült a helyiség közepén álló, a múzeumok hangulatát idéző padra. Gabriel a vászon előtt állt meg, keskeny állán nyugtatta egyik kezét, és fejét oldalra billentette.

– Hol bukkantál rá?

– Egy nagy mézskőépületben Norfolk partjainál.

– Van az épületnek tulajdonosa?

– Ragaszkodik a neve elhallgatásához. Elég annyi róla, hogy nemesi családból származik, hatalmas ingatlanjai vannak, és a tőkéje ijesztő gyorsasággal apad.

– Így hát arra kért, vegyél át tőle néhány festményt, hogy még egy évig a felszínen maradhasson.

– Ahogy a pénzt költi, maximum két hónapot adnék neki.

– Mennyit fizettél érte?

– Húszezret.

– Milyen nagylelkű vagy, Julian.

Gabriel Isherwoodra pillantott, és hozzátette:

– Feltételezem, az áruló nyomok eltüntetésére néhány más képet is vettél.

– Hat értéktelen vacakot – vallotta be Isherwood. – De ha az ezzel kapcsolatos sejtésem helyes, a befektetés jócskán megérte.

– A festmény története? – kérdezte Gabriel.

– Venetóban vásárolta a tulajdonos egyik őse, amikor a kontinensen barangolt a tizenkilencedik században. Azóta végig a család birtokában volt.

– Pillanatnyilag kinek tulajdonítják?

– Palma Vecchio műhelyéből származik.

– Valóban? – kérdezte Gabriel szkeptikusan. – Ki szerint?

– Az eladást intéző olasz művészeti szakember szerint.

– Vak?

– Csak fél szemére.

Gabriel elmosolyodott. A brit nemeseknek utazásaik során sok sarlatán adott tanácsokat, akik gyorsan kerestek pénzt olyan értéktelen művek eladásából, melyeket firenzei és velencei mesterek képeinek állítottak be. Időnként azonban saját kárukra tévedtek. Isherwood azt gyanította, hogy az emelvényen lévő festmény ebbe

a második kategóriába tartozik. Gabriel is ezen a véleményen volt. Mutatóujja hegyét végighúzta Magdolna arcán, egy évszázadnyi koszt lehántva róla.

– Hol lógott ez? Szénbányában?

Megpiszkálta az erősen elszíneződött lakkot. Minden valószínűség szerint masztix vagy dammargyanta terpentinben feloldva. Nagy munka lenne az eltávolítása, amihez aceton, metil-acetát és petroléter gondosan összeállított keverékére van szükség. Gabriel csak sejtette, milyen borzalmak várnak rá, miután eltávolítja a régi lakkot; a *pentimento* néven ismert elváltozások tucatjai, gyűrődések és repedések tengere a felületen, nagy részekben hiányzó festék, amit korábbi restaurálások eltakartak. És ott volt még a vászon állapota. Az idők során ez is nagyon megromlott. A megoldást egy új vászon felrakása jelenti, ami veszélyes művelet, melynek során hőre, nedvességre és nyomásra is szükség van. Minden olyan restaurátor, aki már próbálkozott vele, ezt keserű tapasztalatok birtokában tudja igazolni. Gabriel egyszer Domenico Zampieri egyik művének elég nagy részét tette tönkre, mert a vasaló hőmérséklet-mutatója elromlott. Az elkészült kép az avatatlan szemnek tökéletesen eredetinek tűnt, ám határozottan Zampieri és Gabriel Allon stúdiójának közös munkája volt.

– Nos? – kérdezte Isherwood újra. – Ki festette ezt az átkozott művet?

Gabriel töprengő arckifejezést vett fel.

– Röntgenvizsgálatra lesz szükségem, hogy határozott választ tudjak adni.

– Az emberem még ma délután bejön a képekért. De mindketten tudjuk, nem lesz rá szükséged, hogy előzetes véleményt mondj a művész személyéről. Te is olyan vagy, mint én, virágszálam. Százezer éve foglalkozol festményekkel. Tudod, melyik az igazi.

Gabriel előhúzott egy kis nagyítólencsét a kabátzsebéből, azzal vizsgálgatta az ecsetnyomokat. Ahogy enyhén előredőlt, bal csípőjén megérezte a 9 milliméteres Beretta pisztoly ismerős nyomását. Mivel együttműködött a brit titkosszolgálattal az iráni nukleáris program elleni akcióban, már megengedték neki, hogy állandó jelleggel fegyver legyen nála. Brit útlevelet is kapott, amelyet szabadon használhatott a külföldi utazásoknál, amennyiben nem korábbi cégének dolgozik. Erre semmi esély nem volt. Gabriel Allon illusztris karrierje végleg lezárult. Nem volt már Izrael bosszúálló angyala. Restaurátor volt az Isherwood Fine Arts alkalmazásában, és Angliában élt.

– Gondolsz valamire – mondta Isherwood. – Látom abban a zöld szemedben.

– Igen – felelte Gabriel, még mindig az ecsetnyomokat vizsgálgatva –, de előbb szeretnék egy másik véleményt is hallani.

Hátrapillantott Chiarára. A nő erős szálú hajának egy fürtjét csavargatta, elgondolkodó kifejezéssel arcán. Abban a pillanatban meglepően hasonlított a festményen szereplőkre. Ez aligha meglepő, gondolta Gabriel. A Spanyolországból 1492-ben elűzött zsidók leszármazottjaként Chiara Velence ősi gettójában nevelkedett. Nagyon elképzelhető, hogy valamelyik régi rokona szolgált modellként olyan mestereknek, mint Bellini, Veronese és Tintoretto.

– Mit gondolsz? – kérdezte.

Chiara odalépett a vászon előtt álló Gabrielhez, és fitymálósan csettintett nyelvvel a kép borzalmas állapota láttán. A Római Birodalom történetét tanulta az egyetemen, de számos restaurálásnál segített Gabrielnek, és a munka során ő maga is meglepően jól tájékozott művészettörténésszé vált.

– A szent beszélgetés, vagyis a *sacra conversazione* szép példája: idilli környezet, ahol a szereplőket nagyon szép háttér előtt ábrázolják. És minden félkegyelmű tudja, hogy Palma Vecchiót tekintik a műfaj megteremtőjének.

– Mit gondolsz a vonalvezetési technikáról? – kérdezte Isherwood úgy, mint amikor egy ügyvéd a megfelelő válasz kimondására próbálja szuggerálni a tanút.

– Palmához képest hihetetlenül jó – felelte Chiara. – A színei páratlanok, de sosem tekintették igazán ügyes rajzolóknak, még a kortársai sem.

– És a Madonnát alakító modellről?

– Ha nem tévedek, ami nagyon valószínűtlen, a neve Violante. Palma számos képén szerepel. De volt Velencében egy másik híres festő is abban az időben, akiről azt mondták, nagyon kedveli őt. A neve...

– Tiziano Vecellio – mondta Isherwood, befejezve helyette a mondatot.

– Gratulálok, Julian – mondta Gabriel mosolyogva. – Éppen most tettél szert egy Tizianóra húszezer fontért, gyakorlatilag bagóért. Most már csak egy jó restaurátorra van szükséged, aki helyrefojza.

– Mennyibe kerül? – kérdezte Isherwood.

– Kétszázezer.

– Mást feleennyiért is találhatok.

– Ez igaz. De mindketten emlékszünk, mi történt a múltkor, amikor megpróbáltad.

– Mikor tudsz hozzákezdeni?

– Meg kell nézнем a naptáram, mielőtt válaszolhatnék.

– Adok százezer előleget.

– Ebben az esetben máris nekilátok.

– Holnapután elküldöm Cornwallba – mondta Isherwood. – Kérdés, hogy mikor kapom vissza.

Gabriel nem válaszolt. Egy pillanatig úgy nézte az

óráját, mintha az már nem mutatná pontosan az időt, majd elgondolkodva a tetőablak felé fordította az arcát.

Isherwood finoman Gabriel vállára tette a kezét.

– Ez nem a te problémád, virágszálam – mondta. – Most már nem.